

Sygn. akt I ACa 300/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Agnieszka Sołtyka (spr.)
Sędziowie:	SSA Artur Kowalewski SSA Mirosława Gołuńska
Protokolant:	sekr.sądowy Magdalena Goltsche

po rozpoznaniu w dniu 20 września 2012 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa E. R.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 14 marca 2012 r., sygn. akt I C 1204/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym o tyle tylko, że po słowach „od dnia 6 maja 2010 roku do dnia zapłaty” dodaje: „z tym zastrzeżeniem, że odpowiedzialność pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. jest odpowiedzialnością in solidum z odpowiedzialnością Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wynikającą z prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 6 maja 2010 roku, sygn. akt I C 706/07”,

II. oddala apelację w pozostałej części,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Artur Kowalewski SSA Agnieszka Sołtyka SSA Mirosława Gołuńska

IA Ca 300/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 marca 2012 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki E. R. kwotę 121.428 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot: 65.428 zł od dnia 7 września 2004 roku do dnia zapłaty i 56.000 zł od dnia 6 maja 2010 roku do dnia zapłaty; zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Szczecinie kwotę 6.072 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dn. 14.07.1999r. E. R. została poszkodowana w wypadku komunikacyjnym. E. R. podjęła działania w celu ustalenia sprawcy szkody i uzyskania odszkodowania oraz zadośćuczynienia. Z jej powództwa toczyło się postępowanie cywilne przed Sądem Okręgowym w sprawie o sygn. akt I C 706/07.

Wyrokiem z dn. 6.05.2010r. Sąd Okręgowy w S. w sprawie o sygn. akt I C 706/07 z pozwu E. R. z dn. 20.08.2001r. przeciwko Skarbowi Państwa G. D. D. i. A. w S. oraz Przedsiębiorstwu (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. (następcy prawnego Przedsiębiorstwa (...) Spółki Akcyjnej w K.) przy udziale po stronie pozwanej interwenienta ubocznego (...) w W. Inspektorat w S. zasądził od pozwanego Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz powódki E. R. kwotę 121.428 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot: - 65.428 zł od dn. 7.09.2004r. do dn. zapłaty; - 56.000 zł od dn. 6.05.2010r. do dn. zapłaty; w pkt. II umorzył postępowanie co do kwoty 2.309,29 zł; w pkt. III oddalił powództwo w pozostałej części; w pkt. zniósł między pozwanym i powódka koszty wzajemnie; w pkt. V odstąpił od obciążania powódki kosztami w pozostałej części; w pkt. VI odstąpił od ściągania zasądzzonego roszczenia nieuiszczonych kosztów sądowych.

Od w/w wyroku zostały wywiedzione przez strony apelacje do Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, który wyrokiem z dn. 22.12.2010r. wydanym w sprawie o sygn. akt I A Ca 516/10 wszystkie apelacje oddalił.

W sprawie IC 706/07 (...) Spółka Akcyjna działał jako interwenient uboczny po stronie pozwanego Skarbu Państwa-G. D. D. K. i. A. ze względu na zawartą pomiędzy (...) SA a Skarbem Państwa umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej polisa nr (...).

(...) Spółka Akcyjna Oddział w K. był również zawiadamiany o toczącym się procesie na wniosek pozwanego Przedsiębiorstwa (...) Spółki Akcyjnej w K., ponieważ (...) i Przedsiębiorstwo (...) SA w K. łączyła umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nr (...).

Ustalił Sąd Okręgowy, że zgodnie z §4 ogólnych warunków ubezpieczenia (...) Spółka Akcyjna udziela ochrony ubezpieczeniowej, gdy w związku z określoną w umowie działalnością lub posiadaniem mieniem ubezpieczający w następstwie czynu niedozwolonego zobowiązany jest do naprawienia szkody na osobie lub mieniu.

W toku procesu IC 706/07 (...) Spółka Akcyjna na podstawie umowy odpowiedzialności cywilnej z dnia 24 czerwca 1996r polisa (...), działając jako ubezpieczyciel kierowcy pojazdu (...), wypłacił powódce 2.309 zł. W takim samym charakterze pozwany (...) występował przed procesem, zawierając z powódką ugodę w dniu 27 lipca 2000r.

Pismem z dn. 12.01.2011r. radca prawny A. O. działając w imieniu mandantki E. R. wezwał (...) S.A. Oddział w S. o likwidację szkody poprzez zapłatę na rzecz mandantki kwoty 121.428 zł na podstawie wyroku z dn. 06.05.2010r. Sądu Okręgowego w Szczecinie o sygn. akt I C 706/07. Wobec braku reakcji ze strony adresata ponowiono wezwanie do zapłaty pismem z dn. 11.04.2011 r.

W odpowiedzi na powyższe wezwania (...) S.A. Oddział w S. podnosząc zarzut przedawnienia odmówił likwidacji szkody.

E. R. pismami dn. 25.05.2011r. złożyła skargi do: Rzecznika (...) w W. oraz Komisji Nadzoru Finansowego w W.. Skargi nie wywołały skutku w postaci wypłaty odszkodowania.

Po dokonaniu powyższych ustaleń Sąd Okręgowy uznał, że powództwo jest zasadne w całości. Wskazał, że w rozpoznawanej sprawie powódka, dysponująca prawomocnym wyrokiem przeciwko podmiotowi odpowiedzialnemu za wypadek, zażądała spełnienia świadczenia przez ubezpieczyciela tego podmiotu, który bronił się poprzez podniesienie zarzutu przedawnienia. Przywołał Sąd treść art. art. 822 § 1 i 4 k.c. oraz z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) i uznał, że co do zasady wobec istnienia polisy nr (...). odpowiedzialność pozwanego nie budzi wątpliwości i roszczenie powódki nie jest przedawnione.

Uznał bowiem Sąd Okręgowy, że gdyby roszczenie powódki przeciwko pozwanemu (...) uznać za jeszcze nieprzedawnione wobec pozwanego w dacie wejścia w życie zmiany art. 442¹ k.c. i stosować go do roszczeń powódki, uległyby one przedawnieniu najpóźniej 10 lat od zdarzenia, które powodowało szkodę, tj. z dniem 14 lipca 2009r. Zatem w chwili wniesienia pozwu 1 września 2011r, roszczenie byłoby przedawnione.

Wskazał jednakże Sąd I instancji na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2008r I CSK 59/09 i tezę, z której wynika, że wykładnia przepisów dotyczących przedawnienia, powinna chronić osobę poszkodowaną. Podzielił też stanowisko, że zdarzenie, o którym mowa w art. 819 § 1 k.c. dotyczy ubezpieczyciela dopiero od tej chwili, od której mogła być realizowana jego odpowiedzialność umowna. Od tej daty należy zatem liczyć termin przedawnienia, jako zgodny także z przyjętą w art. 120 § 1 k.c. ogólną regułą początku biegu przedawnienia roszczeń wymagalnych dopiero wraz z podjęciem czynności wierzyciela w najwcześniejszym możliwym terminie. Uznał bowiem, że przed wydaniem wyroku zasądającego należność od ubezpieczonego, zakładowi ubezpieczeń nie jest znana kwota odszkodowania należnego od sprawcy szkody bezpośrednio poszkodowanemu. Z tych powodów najwcześniejszym, realnym terminem, od którego należy liczyć termin przedawnienia, jest data wydania wyroku odszkodowawczego na rzecz poszkodowanego.

W rozpoznawanej sprawie datą, od której należy obliczać bieg terminu przedawnienia roszczenia powódki przeciwko (...), była zdaniem Sądu Okręgowego data wydania wyroku w sprawie IC 706/07, tj. 6.05.2010r. W tej sytuacji wniesienie pozwu 1 września 2011 r. nastąpiło niewątpliwie przed upływem trzyletniego terminu przedawnienia.

Dodatkowo wskazał Sąd Okręgowy, że nawet gdyby jednak pogląd Sądu Najwyższego uznać za odosobniony i stwierdzić, że roszczenie powódki stało się wymagalne w dacie zdarzenia, to należało dojść do wniosku, że dziesięcioletni termin z art. 442 k.c. został przerwany, wskutek czego roszczenie powódki nie jest przedawnione.

W niniejszej sprawie przerwa tak obliczonego biegu terminu przedawnienia nastąpiła wskutek zdarzeń procesowych w sprawie IC 706/07. W ocenie Sądu Okręgowego sam fakt występowania przez pozwanego (...) w sprawie IC 706/07 jako interwenienta ubocznego przerwał bieg terminu przedawnienia. Zaszła bowiem okoliczność z art. 819§ 4kc i jest ona kluczowa dla skutków przerwy biegu terminu przedawnienia. Podkreślił Sąd, że bieg przedawnienia roszczenia o świadczenie do ubezpieczyciela przerywa się także przez zgłoszenie ubezpieczycielowi tego roszczenia lub przez zgłoszenie zdarzenia objętego ubezpieczeniem. Według Sądu zawiadomienie o szkodzie oznacza powzięcie informacji o szkodzie przez ubezpieczyciela w dowolny sposób, nawet przypadkowo w toku procesu.

W ocenie Sądu Okręgowego zawiadomienie o szkodzie nie musi mieć charakteru wezwania do zapłaty czy likwidacji szkody. Podkreślił Sąd, że w niniejszej sprawie pozwany występował w charakterze interwenienta ubocznego. To, że pozwany przystąpił do procesu po stronie Skarbu Państwa, względem którego powództwo później oddalono, było okolicznością całkowicie indyferentną dla rozstrzygnięcia, jako, że istotne było uzyskanie wiedzy o zdarzeniu wskutek działania w charakterze interwenienta. W niniejszej sprawie pozwany (...) działał jako ubezpieczyciel jednego tylko z pozwanych, niewątpliwie jednak pozwany wskutek występowania w tej roli uzyskał wiedzę o zdarzeniu i ubezpieczeniu się sprawcy i to właśnie stan świadomości decyduje o przerwaniu biegu terminu przedawnienia. Dlatego w ocenie Sądu I instancji pozwany nie może się bronić w niniejszym procesie, że zawiadomienie o szkodzie nie nastąpiło, ponieważ nastąpiło, a zdarzenie powodujące szkodę było mu dobrze znane. Nie miało również szczególnego znaczenia, że umowę ubezpieczenia osoby odpowiedzialnej w niniejszej sprawie zawarto w Inspektoracie w K., a umowę ubezpieczenia, w związku z którą występował pozwany jako interwenient uboczny w sprawie IC 706/07, w Inspektoracie w S., ponieważ

(...) jest jedną osobą prawną. Nie ulegało wątpliwości Sądu meriti, że ta osoba prawna, czyli pozwany wskutek działania w charakterze interwenienta ubocznego w tej sprawie został zawiadomiony o szkodzie i zdarzeniu.

W związku z powyższym Sąd orzekł jak w sentencji.

W przedmiocie kosztów orzeczono na podstawie art. 98§ 1 k.p.c. w zw. z § 1-5 i § 6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokatów i kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349). Powódka proces wygrała w całości, wobec czego pozwana jest zobowiązana do zwrotu na rzecz powódki niezbędnych kosztów procesu, na które składają się koszty wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 3600zł.

Nadto pozwany został zobowiązany do uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Szczecinie kwoty 6422zł (5% od wartości przedmiotu sporu) - o czym orzeczono jak w pkt. III sentencji wyroku na podstawie art. 113 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 167, poz. 1398).

Z rozstrzygnięciem tym nie zgodził się pozwany, który zaskarżył wyrok w całości, zarzucając temu wyrokowi:

naruszenie prawa materialnego oraz prawa procesowego, tj. :

- 1) art. 422¹ k.c. w zw. z art. 819§3 kodeksu cywilnego poprzez jego nie zastosowanie i błędne uznanie, że w przedmiotowej sprawie nie doszło do przedawnienia roszczeń,
- 2) art. 819§2 kodeksu cywilnego przez jego niewłaściwe zastosowanie, w tym m. in. poprzez oparcie rozważań Sądu w przedmiotowej sprawie przy wydaniu orzeczenia w oparciu o wyrok Sądu Najwyższego I CSK 59/09 z dnia 15.10.2009r., który w tej sprawie nie znajduje zastosowania,
- 3) art. 819§4 kodeksu cywilnego przez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że w przedmiotowej sprawie doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia roszczeń w wyniku zawiadomienia pozwanego przez powódkę o wypadku,
- 4) art. 817 kodeksu cywilnego poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy nie ma on zastosowania w przedmiotowej sprawie,
- 5) art. 233§1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów zebranych w sprawie.

Wskazując na tak postawione zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i orzeczenie o kosztach postępowania, w tym kosztach zastępstwa procesowego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w I Instancji oraz orzeczenie co do kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu apelacji pozwany zarzucił, że w dniu 13 października 2004 r. p-ko pracownikowi Spółki (...) SA w K., wykonawcy robót, zapadł wyrok karny, z którego jednoznacznie wynikało, kto ponosi odpowiedzialność za przedmiotowe zdarzenie. W świetle powyższego nie budziło wątpliwości apelującego, że najpóźniej z tą datą powódka powzięła jednoznacznie informację o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia. To w ocenie strony apelującej skutkowało koniecznością oddalenia powództwa jako przedawnionego.

Dodatkowo apelujący zarzucił, że wyrok Sądu Najwyższego z 15.10.2009r. ICSK 59/09, na którym Sąd I instancji oparł swe rozstrzygnięcie nie ma zastosowania wprost w przedmiotowej sprawie, gdyż odpowiedzialność Przedsiębiorstwa (...) SA w K. (aktualnie Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. w W.) nie została przesądzona na mocy wyroku wydanego w sprawie o sygn. akt: IC 706/07 z 6.05.2010r., a została przesądzona już wcześniej, na mocy wyroku karnego z 2004r. wydanego p-ko pracownikowi tej firmy. Dlatego w ocenie apelującego nie zasługuje na uwzględnienie stanowisko Sądu I Instancji, że bieg terminu przedawnienia winien zostać liczony od daty wydania wyroku w sprawie o sygn. akt IC 706/07 z 6.05.2010r.

Zakwestionował ponadto apelujący stwierdzenie Sądu I Instancji, że w przedmiotowej sprawie doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia wskutek zdarzeń procesowych w sprawie IC 706/07. Przyznał, że ubezpieczyciel przystąpił do sporu tym procesie w charakterze interwenienta ubocznego, ale podkreślił, że występował po stronie pozwanego Skarbu Państwa. Zarzucił natomiast, że nie występował jako interwenient oboczny po stronie (...) SA w K.. Wskazał dodatkowo, że jednak nawet gdyby uwzględnić działania (...) SA w charakterze interwenienta ubocznego po stronie pozwanej w sprawie o sygn. akt IC 706/07 to i tak nie ma podstaw do uznania, że poprzez te działania doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia. Podniósł, że przypozwanie nie jest czynnością przedsięwziętą w celu dochodzenia roszczenia, a więc nie przerywa przedawnienia, ponieważ zmierza tylko do zachowania skutków prawnych w stosunku do pozwanej osoby trzeciej, zawiadomionej o toczącym się procesie; nie stanowi ono natomiast skonkretyzowania woli dochodzenia roszczenia od tej osoby.

Zarzucił końcowo, że wbrew twierdzeniom Sądu I Instancji zawiadomienie ubezpieczyciela o zajściu wypadku dokonane przez poszkodowanego nie jest równoznaczne ze zgłoszeniem roszczenia i nie przerywa biegu przedawnienia z art. 819 § 1 k.c.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o oddalenie w całości apelacji pozwanego i zasądzenie na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny zważył, co następuje;

Apelacja co do zasady nie zasługuje na uwzględnienie, choć z przyczyn o których mowa będzie w dalszej części uzasadnienia, zaskarżony wyrok należało częściowo zmienić.

Pozwany podniósł dwojakiego rodzaju zarzuty, zarzut naruszenia prawa materialnego i zarzut naruszenia prawa procesowego.

Jeśli chodzi o zarzuty odnoszące się do naruszenia prawa procesowego, którymi sąd odwoławczy jest związany, wskazał pozwany na naruszenie art.233§1 k.p.c. „poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów zebranych w sprawie”. Z uwagi na fakt, że zarzut ten nie został rozwinięty w uzasadnieniu apelacji stwierdza Sąd Apelacyjny, że uchyła się on od kontroli jego zasadności. Apelujący nie wskazał bowiem, jakie dowody sąd I instancji ocenił błędnie i na czym błąd ten polega, bądź też jakie dowody pominął przy ustalaniu stanu faktycznego. Dlatego uznaje sąd odwoławczy, że apelujący nie podważył argumentami natury jurydycznej stanu faktycznego ustalonego przez Sąd Okręgowy. Z powyższych względów ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji sąd odwoławczy akceptuje w całości i jako niewadliwe przyjmuje za własne bez potrzeby ich powielania. Dlatego też uznaje Sąd Apelacyjny, że pozwany nie podważył tych ustaleń Sądu I instancji, z których wynika, że (...) Spółka Akcyjna Oddział w K. był zawiadamiany o toczącym się procesie na wniosek pozwanego Przedsiębiorstwa (...) Spółki Akcyjnej w K., ponieważ Powszechny Zakład Ubezpieczeń i Przedsiębiorstwo (...) SA w K. łączyła umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nr (...).

Dodać też trzeba, że pozwany był ubezpieczycielem także i drugiego pozwanego, z inicjatywy którego przystąpił w charakterze interwenienta ubocznego do sporu w sprawie I C 706/07, jak i był ubezpieczycielem powódki z tytułu odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego. To wszystko sprawia, że pozwany posiadał wiedzę na temat zdarzenia, będącego podstawą roszczeń powódki przeciwko osobie odpowiedzialnej za szkodę. Podmiotem tym, co ustalono w sprawie IC 706/07 było Przedsiębiorstwo (...) Spółka Akcyjna w K. (po zmianie nazwy Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w W.). Podkreślić też trzeba, że z dokumentów znajdujących się na k. 77,83, 92, 95,111,138-139,140-145, 318,329 akt IC 706/07 wynika, że podmiot ostatecznie odpowiedzialny za zaistnienie zdarzenia tj. Przedsiębiorstwo (...) Spółka Akcyjna w K. (po zmianie nazwy Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w W.) w czasie procesu w sprawie IC 706/07 informowało swego ubezpieczyciela o zdarzeniu objętym ochroną ubezpieczeniową, zgłaszając je na piśmie. Pozwany miał więc wiedzę, że z tytułu zawartej z tym podmiotem

umowy ubezpieczenia potwierdzonej polisą (...) osoba poszkodowana dochodzi roszczeń. Wiedzę tę miał także i z tego względu, że do procesu w sprawie IC 706/07 przystąpił w charakterze interwenienta ubocznego po stronie pozwanego Skarbu Państwa już 28.03.2003r. (jeszcze przed wydaniem orzeczenia przeciwko pracownikowi wykonawcy remontu drogi), wnosząc o oddalenie powództwa i zarzucając, że odpowiedzialnym za zdarzenie jest wykonawca remontu drogi tj. Przedsiębiorstwo (...) Spółka Akcyjna w K. (po zmianie nazwy Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w W.). Wiedzę o wypadku, któremu uległa powódka miał też pozwany z faktu objęcia ubezpieczeniem właściciela pojazdu mechanicznego.

Wskazując na powyższe uznać trzeba, że ubezpieczyciel tj. pozwany miał wiedzę o zdarzeniu z dnia 14 lipca 1999r, przystąpił do procesu, w którym powódka dochodziła roszczeń za skutki tego zdarzenia od obu pozwanych i aktywnie w tym procesie uczestniczył ze względu na własny interes prawny. W procesie tym uczestniczył także podmiot ostatecznie odpowiedzialny za zaistnienie zdarzenia, którego ubezpieczycielem był także pozwany. Nadto w trakcie trwania procesu, pozwany wypłacił powódce część należności i Sąd Okręgowy w Szczecinie, wydając wyrok w sprawie sygn. akt I C 706/07, uwzględnił tę okoliczność przy ustalaniu kwoty należnego odszkodowania i zasądzeniu kwot należnych powódce. Zauważyć należy, że zgodnie z §4 ogólnych warunków ubezpieczenia (...) Spółka Akcyjna udzielił ochrony ubezpieczeniowej, gdy w związku z określoną w umowie działalnością lub posiadaniem mieniem ubezpieczający w następstwie czynu niedozwolonego zobowiązany jest do naprawienia szkody na osobie lub mieniu. Podstawą jego odpowiedzialności w tej sprawie jest art. 822 k.c.

Uznać więc trzeba, że w tych okolicznościach została spełniona przesłanka zgłoszenia zdarzenia objętego ubezpieczeniem, według art. 819 § 4 k.c. Doszło zatem do przerwania biegu przedawnienia roszczenia kierowanego przeciw ubezpieczycielowi. Pozwany nie zaspokoił jednak w całości roszczenia powódki, choć ostatecznie okazało się ono uzasadnione w stosunku do występującego w procesie podmiotu, który ubezpieczał.

Wskazać trzeba, że po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie na nowo – art. 124 § 1 k.c., zaś w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie nie zostanie zakończone- art. 124§ 2 k.c. Nadto z mocy art. 819 § 4 zdanie drugie kodeksu cywilnego bieg przedawnienia rozpoczyna się na nowo od dnia, w którym zgłaszający roszczenie lub zdarzenie otrzymał na piśmie oświadczenie ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia.

Art. 819 § 4 k.c. rozróżnia materialną czynność, jaką jest zgłoszenie zakładowi ubezpieczeń roszczenia, od czynności faktycznej, jaką jest zgłoszenie zdarzenia objętego ubezpieczeniem. Dokonanie tej drugiej czynności także przerywa bieg przedawnienia roszczeń wynikających ze zgłoszonego zdarzenia (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 maja 2009r, V CSK 444/08). Z uwagi zatem na dokonywane w sprawie IC 706/07 czynności przez Przedsiębiorstwo (...) Spółki Akcyjnej w K. (po zmianie nazwy Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w W.) związane z zawiadamianiem pozwanego ubezpieczyciela o zdarzeniu objętym ochroną ubezpieczeniową uznać należy, że doszło do przerwania biegu przedawnienia. Z tych względów uznać należy, że roszczenie powódki nie jest przedawnione, a Sąd I instancji nie naruszył przy orzekaniu art. 819 § 4 k.c.

Te argumenty, które zdecydowały o uznaniu, że w sprawie doszło do przerwania biegu przedawnienia skutkowały w konsekwencji w dalszej kolejności koniecznością uznania za bezzasadny zarzutu naruszenia art. 422¹ k.c. w zw. z art. 819§3 k.c. Bezzasadny jest w związku z tym także zarzut naruszenia art. 819§2 k.c.

Jeśli zaś chodzi o zarzut naruszenia art. 817 k.c. poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy nie ma on zastosowania w przedmiotowej sprawie, to wskazuje Sąd Apelacyjny, iż wskazanie tego przepisu przez Sąd I instancji na str.6 uzasadnienia nastąpiło prawdopodobnie poprzez omyłkę pisarską, gdyż kontekst wypowiedzi wskazuje raczej na to, że intencją sądu było odniesienie się do art. 819 k.c. Ta omyłka nie ma jednak z powodów wcześniej wykazanych znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie.

Zauważa jednak Sąd Apelacyjny, a to w kontekście zakresu zaskarżenia przez pozwanego apelacją wyroku Sądu Okręgowego (pozwany zaskarżył wyrok w całości), że uszło uwadze Sądu I instancji, że prawomocnym wyrokiem

Sądu Okręgowego w Szczecinie w sprawie IC 706/07 zasądzono już na rzecz powódki od sprawcy szkody świadczenie należne za skutki zdarzenia z 14 lipca 1999r.

Wskazać trzeba, że w relacji ubezpieczyciel – poszkodowany, zastosowanie mają zarówno przepisy prawa ubezpieczeń, jak i przepisy prawa cywilnego dotyczące obowiązku naprawienia szkody. Poszkodowany na gruncie takich zasad zajmuje szczególną pozycję prawną wynikającą z tego, że przysługują mu dwa odrębne roszczenia. Między nimi zachodzi ścisła współzależność polegająca na tym, że oba roszczenia istnieją obok siebie dopóty, dopóki jedno z nich nie zostanie całkowicie zaspokojone. Innymi słowy poszkodowany nie może uzyskać dwóch odszkodowań, a o tym w jaki sposób i w jakiej kolejności nastąpi realizacja przysługującego mu odszkodowania decyduje on sam, kierując żądanie przeciwko ubezpieczonemu, albo ubezpieczycielowi, albo obu podmiotom jednocześnie.

Skoro zatem poszkodowana powódka uzyskała już korzystny dla siebie wyrok zasądzający świadczenie od ubezpiezonego sprawcy szkody konieczne było uwzględnienie tego faktu w zaskarżonym wyroku. To skutkowało obowiązkiem zamieszczenia w punkcie pierwszym wyroku Sądu I instancji przez Sąd Apelacyjny, który naruszenie prawa materialnego uwzględnił z urzędu, dodatkowego stwierdzenia, że odpowiedzialność pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. jest odpowiedzialnością in solidum z odpowiedzialnością Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wynikającą z prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 6 maja 2010r, sygn. akt I C 706/07.

Z tych powodów na podstawie art.386 § 1 k.p.c. orzeczono jak w punkcie I wyroku.

Wobec powyższego apelację jako bezzasadną w pozostałym zakresie należało oddalić o czym, na zasadzie art. 385 k.p.c., orzeczono w punkcie II sentencji wyroku.

O kosztach postępowania za drugą instancję należnych stronie powodowej orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., art. 99 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. przy zastosowaniu § 6 pkt 6 w związku z § 13 ust 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349).

SSA A. Kowalewski SSA A. Sołtyka SSA M. Gołuńska